

Sprawa C-155/07

Parlament Europejski przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Skarga o stwierdzenie nieważności — Decyzja 2006/1016/WE — Gwarancja wspólnotowa dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby projektów poza granicami Wspólnoty — Wybór podstawy prawnej — Artykuł 179 WE — Artykuł 181a WE — Zgodność

Opinia rzecznika generalnego J. Kokott przedstawiona w dniu 26 czerwca 2008 r.	I - 8107
Wyrok Trybunału (trzecia izba) z dnia 6 listopada 2008 r.	I - 8130

Streszczenie wyroku

1. *Współpraca na rzecz rozwoju — Współpraca gospodarcza, finansowa i techniczna z krajami trzecimi — Artykuły 179 WE i 181a WE*
(art. 177 WE, 179 WE i 181a WE)

2. *Akty instytucji — Wybór podstawy prawnej — Gwarancja wspólnotowa dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby projektów poza granicami Wspólnoty — Decyzja 2006/1016*

(art. 177 WE, 179 WE i 181a WE; decyzja Rady 2006/1016)

3. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Wyrok stwierdzający nieważność — Skutki — Ograniczenie przez Trybunał*

(art. 231 akapit drugi WE; decyzja Rady 2006/1016)

1. W sensie dosłownym wyrażenie „państwa trzecie” użyte w art. 181a WE, dotyczącym współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z krajami trzecimi, jest wystarczająco szerokie, by objąć zarówno kraje rozwijające się, jak i inne kraje trzecie. Niemniej nie można na tej podstawie wnioskować — pod groźbą zawężenia zakresu stosowania art. 179 WE związanego z tytułem XX traktatu WE, dotyczącym współpracy na rzecz rozwoju — że każde działanie współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z krajami rozwijającymi się w rozumieniu art. 177 WE może być podejmowane na wyłącznej podstawie art. 181a WE. Mianowicie, chociaż jedynie art. 181a WE mówi w sposób wyraźny o „współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej”, podczas gdy art. 179 WE odnosi się w sposób ogólny jedynie do „środków”, to jednak współpraca taka nadal może stanowić w zależności od jej szczegółowych zasad typową formę współpracy na rzecz rozwoju.

Ponadto art. 181a WE zaczyna się od sformułowania „[b]ez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego traktatu, w szczególności postanowień tytułu XX”. Sformułowanie to wyraża ideę, że tytuł XX

jest szczególny dla współpracy na rzecz rozwoju.

Prawdą jest, że art. 179 WE zaczyna się również od słów „[z] zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego traktatu”. Należy jednak zauważyć z jednej strony, że art. 179 WE został sformułowany w czasie, kiedy nie było jeszcze art. 181a WE. Z drugiej strony, zastrzeżenie zawarte w art. 179 WE jest mniej szczególne niż zastrzeżenie zapisane w art. 181a WE, które mówi wyraźnie o tytule XX traktatu. W tych warunkach zastrzeżenie zapisane w art. 181a WE ma pierwszeństwo zastosowania przed art. 179 WE.

W konsekwencji, ponieważ art. 181a WE stosuje się bez uszczerbku dla tytułu XX traktatu WE, nie może służyć on za podstawę prawną środków realizujących określone w art. 177 WE cele współpracy na rzecz rozwoju w rozumieniu tegoż tytułu XX.

(por. pkt 39–45, 47)

2. Decyzja 2006/1016 w sprawie udzielenia gwarancji wspólnotowej dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby projektów poza granicami Wspólnoty w zakresie, w jakim dotyczy krajów rozwijających się w rozumieniu tytułu XX traktatu, podlega art. 179 WE, ponieważ współpraca finansowa prowadzona na podstawie owej decyzji za pomocą gwarancji wspólnotowej udzielonej EBI realizuje również — w zakresie, w jakim dotyczy to krajów rozwijających się — cele społeczno-gospodarcze określone w art. 177 WE, w szczególności trwały rozwój gospodarczy i społeczny tych krajów.

Z powyższego wynika, że decyzja 2006/1016 ma dwa elementy składowe: jeden dotyczący współpracy na rzecz rozwoju, podlegający art. 179 WE, a drugi dotyczący współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej z krajami trzecimi innymi niż kraje rozwijające się, podlegający art. 181a WE. Te dwa elementy składowe są związane ze sobą w sposób nierozłączny, przy czym nie jest możliwe określenie głównego lub dominującego celu lub elementu składowego.

tych podstaw prawnych procedury są ze sobą niezgodne. W tym względzie Rada stanowi większością kwalifikowaną zarówno zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 179 WE, jak też procedurą przewidzianą w art. 181a WE. Ponadto użycie podwójnej podstawy prawnej złożonej z art. 179 WE i 181a WE nie naruszałoby praw Parlamentu Europejskiego. Użycie art. 179 WE wymagałoby bowiem bardziej istotnego udziału Parlamentu, ponieważ przewiduje on przyjęcie aktu zgodnie z tzw. procedurą współdecydowania, podczas gdy art. 181a WE — jedyna podstawa prawna zastosowana przy przyjęciu decyzji 2006/1016 — przewiduje jedynie konsultację Rady z Parlamentem. Poza tym uwzględniając komplementarność istniejącą między tytułami XX i XXI traktatu, jak również niemal współzależne sformułowanie art. 179 WE i 181a WE, procedury przewidziane odpowiednio w tych dwóch artykułach nie mogą być zakwalifikowane jako niezgodne.

W konsekwencji decyzja 2006/1016 powinna być oparta wyjątkowo na podwójnej podstawie prawnej art. 179 WE i 181a WE. Należy zatem stwierdzić jej nieważność, jako że jej podstawę stanowi jedynie art. 181a WE.

Użycie dwóch podstaw prawnych jest jednak wykluczone, gdy określone dla obu

(por. pkt 37, 66, 67, 72, 75–77, 79, 83–85; pkt 1 sentencji)

3. Artykuł 231 akapit drugi WE, zgodnie z którym Trybunał może — jeśli uzna to za niezbędne — wskazać, jakie skutki rozporządzenia, o którego nieważności orzekł, powinny być uważane za ostateczne, może zostać zastosowany analogicznie również do decyzji, jeżeli występują istotne względy pewności prawa, porównywalne do tych, które zachodzą w przypadku stwierdzenia nieważności niektórych rozporządzeń, uzasadniające skorzystanie przez Trybunał z uprawnienia, które przyznaje mu w tym kontekście wspomniany artykuł.

W tym względzie stwierdzenie nieważności decyzji 2006/1016 w sprawie udzielenia gwarancji wspólnotowej dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na pokrycie strat poniesionych w związku z pożyczkami i gwarancjami udzielonymi na zabezpieczenie pożyczek na potrzeby

projektów poza granicami Wspólnoty, bez utrzymania w mocy jej skutków mogłoby mieć negatywne konsekwencje dla zdolności kredytowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i prowadzić do niepewności szkodzącej jego bieżącym i przyszłym operacjom finansowym.

W tych warunkach Trybunał winien utrzymać w mocy skutki decyzji 2006/1016 w odniesieniu do zobowiązań finansowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego, które zostaną zawarte do czasu wejścia w życie w terminie dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku nowej decyzji przyjętej na odpowiedniej podstawie prawnej, to jest art. 179 WE i 181a WE razem wziętych.

(por. pkt 87–89; pkt 2 sentencji)